

Õiguskantsler

Teie 16.01.2019 nr

Meie 17.01.2019 nr 6-4/190093/1900317

Volikogu komisjonide koosolekute avalikkus ja protokollimine

Lugupeetud avaldaja

Küsisite, kas [Kose valla põhimääruse](#) sätted volikogu komisjonide koosolekute avalikkuse kohta ja [Kose Vallavolikogu töökorra](#) sätted volikogu komisjoni koosoleku protokollide kohta on õiguspärased.

Leian, et nii Kose valla põhimääruse kui ka Kose Vallavolikogu töökorra vastavad sätted on [Eesti Vabariigi põhiseadusega](#) (PS) ja seadusega kooskõlas.

Järgnevalt põhjendan oma seisukohta.

I

Kose valla põhimääruse § 16 lg 5 sätestab, et volikogu komisjoni koosolekud on kinnised, välja arvatud juhul, kui komisjoni esimees otsustab teisiti.

Üks põhimõte, millel kohalik omavalitsus rajaneb, on tema tegevuse avalikkus ([kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 3 p 6). Volikogu komisjonide moodustamise kord ning tegevuse alused ja kord sätestatakse valla või linna põhimääruses (KOKS § 8 lg 1 p 1 ja § 47 lg 2).

Volikogu on põhiseaduslik institutsioon (PS § 156). Seega on tal enesekorraldusõigus ehk õigus kujundada ise oma sisemine organisatsioon ning kehtestada töökorraldus- ja menetlusreeglid. Enesekorraldusõiguse eesmärk on võimaldada volikogul täita oma ülesandeid tõhusalt ning kooskõlas põhiseaduslike printsiipidega. Volikogu tõhus toimimine on põhiseaduslik väärtus. Riigikogu puhul on seda tunnustanud ka Riigikohus (RKPKo 02.05.2005, [3-4-1-3-05](#), p-d 13, 24 ja 25).

KOKS § 44 lg 4 järgi on volikogu istungid avalikud, välja arvatud juhul, kui:

- volikogu kuulutab istungi küsimuse arutelu osas kinniseks, kusjuures selle poolt hääletab vähemalt kaks korda rohkem volikogu liikmeid kui vastu;
- küsimust puudutavate andmete avalikustamine on seadusega keelatud või piiratud.

Volikogu komisjonide koosolekute avalikkuse kohta ei ole KOKS-s § 44 lg-ga 4 sarnast sätet.

Kose Vallavolikogu on PS-st tuleneva enesekorraldusõiguse alusel sätestanud volikogu komisjonide koosolekute suhtes valla põhimääruses volikogu istungitele vastupidise põhimõtte: volikogu komisjoni koosolekud on kinnised, välja arvatud juhul, kui komisjoni esimees otsustab teisiti. Niisuguse lahenduse mõte on, et komisjonid saaksid oma ülesandeid täita tõhusalt, s.t saaksid oma pädevuses olevaid küsimusi vabalt arutada, kompromisse sõlmida, teavet saada ja

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

nõu küsida. Valla põhimääruse § 16 lg 5 õiguspäraseks eesmärgiks võib seega pidada seda, et komisjon oleks tegelik otsuste tegemise ja kokkulepete sõlmimise koht. Selliselt on põhjendatud ka avalikkuse osas valla põhimääruse § 16 lg-ga 5 sarnase lahendusega [Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse](#) § 36 sisu.¹

II

Volikogu komisjoni koosoleku protokoll koosta sätestab KOKS § 51 lg 5, et protokoll kantakse koosoleku toimumise aeg ja koht, osavõtjate nimed, arutlusel olnud küsimused, nende kohta esitatud ettepanekud ja otsused ettepanekute arvestamise või mitteametamise kohta, hääletustulemused, kui küsimus otsustati hääletamise teel, ning otsustajate ja küsimuste algatajate eriarvamused.

Kose Vallavolikogu töökorra § 17 lg-s 2 on ära toodud KOKS § 51 sätestatu. Niisiis ei ole volikogu töökorra § 17 lg 2 KOKS § 51 lg-ga 5 vastuolus.

Kose Vallavolikogul on soovi korral võimalik muuta volikogu komisjonide koosolekud avaliku(ma)ks ja sätestada nende koosolekute põhjalikum protokollimine.

Loodan, et selgitustest on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445
Vallo.Olle@oiguskantsler.ee

¹ Vt Riigikogu kodu- ja töökorra seadus. Kommentaarid. – Tallinn, 2012, § 36, lk-d 138–141.